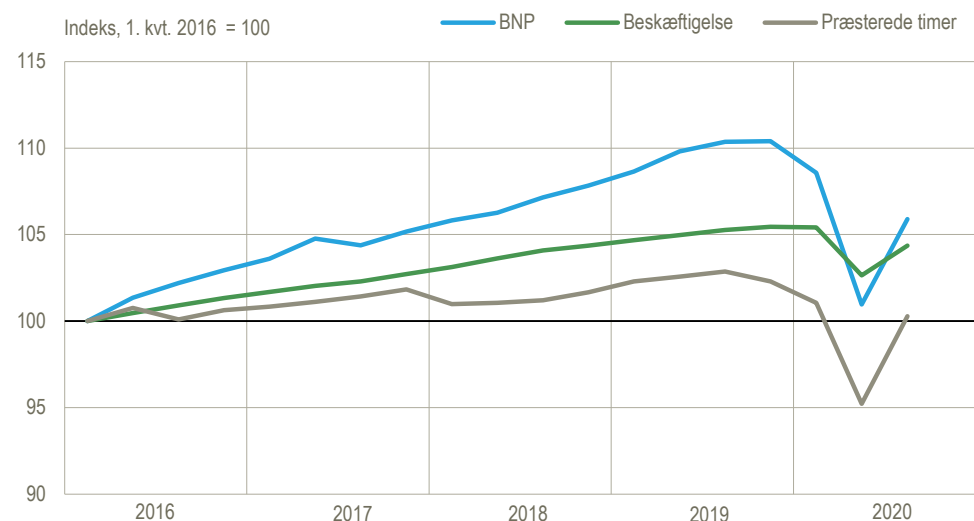

BNP har indhentet noget af det tabte

Bruttonationalproduktet (BNP) steg med 4,9 pct. i tredje kvartal 2020, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonudsving. Det viser den første beregning af det kvartalsvise nationalregnskab for tredje kvartal. Kvartalsvæksten i BNP svarer dermed til *BNP-indikatoren*s bud. Væksten er isoleret set rekord høj, men skal ses i lyset af det historisk store BNP-fald i første halvår af 2020. I årets tre første kvartaler samlet er BNP faldet med 4,1 pct. i forhold til samme periode sidste år. I tredje kvartal steg beskæftigelsen og de præsterede timer med hhv. 1,7 pct. og 5,3 pct. Opgørelsen er mere usikker end normalt pga. de særlige omstændigheder omkring COVID-19-pandemien.

BNP (kædede værdier), beskæftigede personer og præsterede timer, sæsonkorrigeret

Anm.: Usikkerheden på BNP-væksten kan generelt vurderes til $\pm 0,5$ procentpoint, baseret på hidtidige erfaringer.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1.

Beskæftigelsen, præsterede timer og lønsum steg

Stigningen i beskæftigelsen på 1,7 pct. ligger 0,6 pct. point under beskæftigelsesindikatoren's bud. Afvigelsen skyldes opdaterede tal for beskæftigelsen for første til tredje kvartal 2020, hvor faldet i beskæftigelsen i andet kvartal ikke var nært så stort som først beregnet og dermed påvirkede udgangspunktet for vækstberegningen i tredje kvartal. Udover fremgangen i beskæftigelse og timer ses også stigning i aflønning af ansatte på 1,5 pct. Når personer sendt hjem under lønkompen-sationsordningen vender tilbage på arbejde, vil det ikke slå ud i en stigning i beskæftigelsen, da de allerede tæller med som beskæftigede. De har derimod nu præsterede timer, hvorfor de præsterede timer stiger mere end beskæftigelse og lønsum – se mere under *Særlige forhold*.

Privatforbrug genindvinder noget af det tabte

I årets tredje kvartal steg privatforbruget med 4,2 pct. og bidrager dermed betydeligt til fremgangen i BNP. Alligevel er privatforbruget et stykke fra niveauet før COVID-19-krisen. Genåbningen har været godt nyt for bl.a. salget af beklædning og gruppen *andre varer og tjenester*, som bl.a. inkluderer forbrug på hoteller og restauranter, transport samt kultur og fritidsaktiviteter. Bilsalget steg med 54,1 pct., men skal, ligesom de andre forbrugsgrupper, ses i lyset af et svagt andet kvartal. Det offentlige forbrug steg med 1,0 pct. – se mere under *Særlige forhold*.

Stigende udenrigshandel

Den samlede udenrigshandel havde fremgang i årets tredje kvartal. Eksporten, der bidrager markant til BNP-væksten, steg med 5,3 pct. Her gik både eksporten af varer og tjenester frem med hhv. 5,0 og 5,8 pct. Importen havde en fremgang på 5,4 pct. Importen af tjenester steg med 3,3 pct. mens vareimporten steg med 6,7 pct. I årets tre første kvartaler samlet er eksporten og importen faldet med hhv. 9,3 pct. og 7,5 pct. i forhold til samme periode sidste år.

Fremgang i investeringerne

De faste bruttoinvesteringer steg med 3,3 pct. i tredje kvartal, pænt trukket op af fremgang i *maskiner, transportmidler mv.* I årets tre første kvartaler samlet er de faste bruttoinvesteringer steget med 1 pct. i forhold til samme periode sidste år.

Høj vækst i EU

I EU som helhed steg BNP med 12,6 pct. i tredje kvartal. Den høje vækst skal ses i lyset af en kraftig tilbagegang i andet kvartal. Stigningen i EU som helhed er godt trukket op af mange af de sydeuropæiske lande, der har haft tocifrede vækstrater, heriblandt Frankrig, Italien, Spanien og Portugal på hhv. 18,2 pct., 16,1 pct., 16,7 pct. og 13,3 pct. I forhold til samme periode sidste år var væksten i EU minus 4,3 pct. og ligger dermed lidt under den tilsvarende danske vækst på minus 4,0 pct. I USA steg BNP med 7,4 pct. i årets tredje kvartal, mens væksten i forhold til samme periode sidste år var minus 2,9 pct.

Danmarks nationalregnskab

	2020					
	3. kvrt.	3. kvrt.	1.-3. kvrt.	1. kvrt.	2. kvrt.	3. kvrt.
	Løbende priser	Sæsonkorrigeret realvækst				
		Årlig vækst ¹	Kvartalsvis vækst			
	mia. kr.	pct.				
Bruttonationalprodukt (BNP)	562,8	-4,0	-4,1	-1,6	-7,0	4,9
Import af varer og tjenester	268,2	-8,8	-7,5	-2,4	-11,9	5,4
Import af varer	165,6	-3,2	-3,5	-1,2	-7,4	6,7
Import af tjenester	102,6	-16,8	-13,3	-4,1	-18,4	3,3
Forsyning i alt	831,0	-5,6	-5,2	-1,9	-8,6	5,1
Eksport af varer og tjenester	308,4	-11,2	-9,3	-3,1	-11,6	5,3
Eksport af varer	193,2	-4,5	-2,3	0,8	-8,4	5,0
Eksport af tjenester	115,1	-21,2	-19,3	-8,7	-16,9	5,8
Privatforbrug	248,0	-3,9	-4,6	-3,0	-6,3	4,2
Husholdningernes forbrugsudgifter	240,9	-3,7	-4,4	-2,9	-6,2	4,3
Køb af køretøjer	11,8	19,6	-3,6	-3,8	-24,4	54,1
Andre varer	104,0	1,8	-0,1	-2,1	0,1	2,8
Tjenester i alt inkl. turisme	125,2	-9,6	-7,8	-3,5	-9,7	2,3
Tjenester i alt	132,9	-11,1	-8,6	-3,4	-11,4	2,5
Turistindtægter (-)	11,4	-76,1	-56,2	-12,0	-79,0	31,4
Turistudgifter (+)	3,6	-83,0	-63,7	-17,0	-86,3	53,5
NPISH forbrugsudgifter ²	7,1	-10,5	-10,0	-4,4	-8,1	2,9
Offentlige forbrugsudgifter	139,9	-1,1	-1,2	-1,8	-1,7	1,0
Bruttoinvesteringer	134,8	1,8	-0,1	5,5	-10,2	8,0
Faste bruttoinvesteringer	126,7	0,9	1,0	3,9	-6,4	3,3
Boliger	29,7	6,0	3,9	6,1	-0,1	-0,3
Andet byggeri og anlæg	34,2	1,1	4,7	6,4	1,1	-1,3
Maskiner, transportmidler mv.	31,3	-6,5	-11,6	-7,2	-14,3	14,6
Intellektuelle rettigheder	31,5	4,3	8,9	11,9	-11,3	1,7
Lagerforøgelse mv. ³	8,0	0,0	-0,2	0,4	-1,0	1,1
Lagerforøgelse ³	7,4	0,1	-0,2	0,4	-1,0	1,1
Nettoansk. af værdigenstande ³	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Endelig indenlandsk anvendelse	522,7	-1,8	-2,6	-0,6	-6,1	4,3
Endelig anvendelse i alt ⁴	831,0	-5,5	-5,2	-1,6	-8,2	4,7
Samlede præsterede timer i alt (mio.)	1 030	-2,5	-3,6	-1,2	-5,8	5,3
Beskæftigelse ⁵ i alt (1.000 personer)	2 996	-0,9	-0,8	0,0	-2,6	1,7

¹ Vækst i forhold til tilsvarende periode året før.

² Nonprofit-institutioner rettet mod husholdninger.

³ Bidrag til BNP-væksten.

⁴ Sæsonkorrigeret realvækst i *endelig anvendelse i alt* kan afvige fra *forsyning i alt* pga. indirekte sæsonkorrektion – se mere om metode og resultater i notatet [Det sæsonkorrigerede BNP](#).

⁵ Beskæftigelse i nationalregnskabet inkluderer personer, som er midlertidigt fraværende fra arbejde pga. fx orlov, strejke mv.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1.

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Første offentliggørelse af nationalregnskabet for tredje kvartal 2020

Dette er den første offentliggørelse af nationalregnskabet for tredje kvartal 2020. For første og andet kvartal 2020 er nationalregnskabet genberegnet med de mest opdaterede kilder og betyder, at BNP-væksten i andet kvartal er revideret ned med 0,2 pct. Den seneste offentliggørelse af det kvartalsvise nationalregnskab var *Nyt fra Danmarks Statistik 2019:369* fra 30. september 2020. Læs mere om revisioner i BNP-væksten i notatet [Revisioner af det kvartalsvise nationalregnskab](#).

Ekstra usikkerhed pga. COVID-19

Opgørelsen af nationalregnskabet er denne gang påvirket af ekstra usikkerhed som følge af de særlige omstændigheder omkring COVID-19-pandemien:

- Pga. COVID-19 er store dele af årets minkproduktion blevet aflivet til destruktion. Det vil påvirke landbrugets produktion negativt. Der er endnu ikke grundlag for at opgøre værdien af årets produktion af pelsskind. I 2019 udgjorde den ca. 2,5 mia. kr. Det må forventes at den værdi vil blive væsentligt mindre i 2020. Produktionen af pelsskind opgøres årligt og bliver i det kvartalsvise nationalregnskab fordelt på alle årets fire kvartaler. Data til opgørelsen forventes i forbindelse med udgivelsen af *Landbruget bruttofaktorindkomst*, der forventes i maj 2021.
- Virksomhedernes køb og salg, der er en vigtig kilde bag de markedsmæssige tjenesteerhverv, er mere usikker end normalt, læs mere i *Nyt fra Danmarks Statistik 2020:421, Firmaernes køb og salg september 2020* og tidligere udgaver.
- Normalt antages der et fast forhold mellem produktion og værditilvækst i beregningen af BNP, men det må forventes, at der er væsentlige ændringer for nogle erhverv pga. COVID-19 følgerne. For de erhverv, der er særligt påvirket af nedlukningen siden marts, er der foretaget nye skøn på forholdet mellem værditilvækst og produktion, der tager højde for lav omsætning som følge af nedlukning, mens omkostningerne i langt mindre omfang har kunnet reduceres.
- Den reale udvikling i *Offentlige forvaltning og service* er for årets tre første kvartaler beregnet som udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudvikling (inputmetode) i mangel af kvartalsvise oplysninger om mængden af de leverede ydelser på det offentlige individuelle forbrug (outputmetode). I den nuværende situation har den europæiske statistikmyndighed, Eurostat, anbefalet at korrigere den reale udvikling beregnet på inputmetoden for hjemsendte offentlig ansatte, der ikke kan arbejde hjemmefra. Der findes endnu kun relativt usikre data for dette, og de korrektioner, der kan foretages på den baggrund, afspejler ikke de forventninger, der er til outputmetodens resultater. Derfor er der korrigeret på baggrund af nogle grove antagelser baseret på en vurdering af nedlukningens længde og omfang på udvalgte områder. Af samme grund kan der forventes større revisioner i takt med at nyt kildemateriale bliver tilgængeligt.

De forskellige støtteordninger, der er vedtaget i forbindelse med COVID-19, fylder beløbsmæssigt meget, men vurderes generelt ikke at påvirke den direkte opgørelse af BNP. Læs mere herom og andre forhold i forbindelse med COVID-19 i arbejds-papirer på dst.dk/knr.

Sæsonkorrektion

Der må forventes øget usikkerhed på sæsonkorrektionen. Det skyldes, at beregningerne af de seneste sæsonkorrigerede værdier for de enkelte detaljerede serier er delvist baseret på fremskrivninger af den observerede serie, og derfor vil pludselige ændringer i seriens forløb ("outliere") føre til en øget usikkerhed. I denne version af nationalregnskabet er "outliere" for tredje kvartal blevet detekteret og behandlet automatisk i standard anvendelse af sæsonkorrektionsprogrammet JDemetra+ med X13-metoden.

Landbrug

Den vegetabiliske produktion i landbruget, som hovedsageligt består af korn, beror stadig på et tidligt estimat for 2020. Præcise opgørelser indarbejdes i forbindelse med udgivelse af *Landbruget bruttofaktorindkomst*, der forventes i maj 2021.

Beskæftigelse, præsterede timer og løn

Beskæftigede, som er midlertidigt fraværende fra jobbet, regnes som beskæftigede under fraværet. Normalt følger dette fravær et stabilt mønster, men grundet COVID 19 var der både flere fraværende, og fraværet var længere end normalt. I den hidtidige udarbejdelse af andet kvartal i *Arbejdstidsregnskabet* var der ikke fuldt ud taget højde for det usædvanlige mønster. Dette er nu korrigeret og indarbejdet i andet kvartal.

Opgørelsen af beskæftigelse, præsterede timer og løn er baseret på en foreløbig, intern beregning af *Arbejdstidsregnskabet* for kvartalerne i 2020. Udviklingen i nationalregnskabet løn, beskæftigelse og præsterede timer følger som hovedregel udviklingen i *Arbejdstidsregnskabet* for de ikke-sæsonkorrigerede værdier. Nedlukningen som følge af COVID-19 siden midten af marts, har påvirket kildedata for opgørelsen af nationalregnskabs beskæftigelse, præsterede timer og løn. De ekstraordinære forhold betyder, at denne opgørelse er behæftet med væsentligt større usikkerhed end sædvanligt. Personer hjemsendt under lønkompensationsordningen tæller fortsat som beskæftigede, men har ingen præsterede timer. For en detaljeret gennemgang af de forskellige usikkerhedsforhold læs mere om præsterede timer i *Nyt fra Danmarks Statistik 2020:229, Arbejdstidsregnskabet 1. kv. 2020* og om beskæftigede personer i *Nyt fra Danmarks Statistik 2020:195, Beskæftigelse for lønmodtagere marts 2020*.

Offentligt forbrug

Oplysninger om det offentlige forbrug er baseret på foreløbige regnskabsoplysninger fra stat, regioner og kommuner. For kvartalerne i 2020 er der endnu ikke indarbejdet mængdeindikatorer og realvæksten er delvist baseret på udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudvikling. Forholdene omkring COVID-19 i første og anden kvartal betyder, at det har været nødvendigt med en skønsmæssig korrektion – se i øvrigt ovenfor vedrørende COVID-19.

Udenrigshandel og betalingsbalance

Der er indarbejdet nye tal for udenrigshandel og betalingsbalance på baggrund af opgørelsen af betalingsbalancen – offentliggjort 9. november i *Betalingsbalancen over for udlandet september 2020*.

Mere information: Se mere detaljerede kvartalsvise oplysninger på www.dst.dk/stattabel/1929 i Statistikbanken. Se en oversigt over planlagte offentliggørelser på www.dst.dk/knr. Se mere om konjunkturindikatorer og de nyeste nøgletal på www.dst.dk/konjunkturdata.

Kilder og metoder: Det kvartalsvise nationalregnskab udarbejdes på grundlag af stort set al konjunkturstatistik, der beskriver delområder inden for økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Læs mere i [statistikdokumentationen](#). Læs også en uddybende dokumentation af kilder og metoder på www.dst.dk/knr.

Næste offentliggørelse: *Kvartalsvist nationalregnskab 3. kv. 2020 revideret* udkommer 23. december 2020.

Henvendelse: Carmela Moreno, cam@dst.dk

Lavanyan Thedchanamoorthy, ltm@dst.dk

Bahar Dudus, bdu@dst.dk

Sabawon Ghazi, sgh@dst.dk

Timmi Rølle Graversen, tlf. 39 17 38 65, trg@dst.dk